

Μεταφοράς Τεχνολογίας

*Βέλτιστες Πρακτικές από την Αμερική και η
Ευκαιρία για την Ελλάδα*

Παρουσίαση για το Science Agora

Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Αθήνα, 6 Απριλίου 2026

Ένας νόμος άλλαξε την φιλοσοφία της έρευνας στην Αμερική

The Bayh-Dole Act (1980)

ΠΡΙΝ ΤΟ 1980

Οι εφευρέσεις από δημόσια χρηματοδοτούμενη έρευνα ανήκαν στο κράτος. ~30.000 πατέντες παρέμεναν ανεκμετάλλετες — κανείς δεν είχε κίνητρο.

Ο BAYH-DOLE ACT

- Τα πανεπιστήμια κρατούν την κυριότητα
- Υποχρεούνται να αξιοποιήσουν εμπορικά
- Μοιράζονται έσοδα με εφευρέτες
- Επανεπένδυση στην έρευνα
- March-in rights αν δεν αξιοποιείται

Η ιδιοκτησία από μόνη της δεν αρκεί.

Αυτό που κάνει τη διαφορά είναι ότι συνοδεύεται από υποχρέωση εμπορικής αξιοποίησης — και μηχανισμούς που τη στηρίζουν. Αυτή η αρχή διαπερνά ολόκληρο το σύστημα, από την IP πολιτική μέχρι τη σύμβαση αδειοδότησης.

Από το Εργαστήριο στην Αγορά: \$1,3 Τρισ. Αξία σε 20 Χρόνια

\$1.3T

Συμβολή
στο ΑΕΠ (1996-2015)

4.3M

Θέσεις
εργασίας

80K+

Πατέντες
από GMT

1,080

Νέες εταιρείες
μόνο το 2017

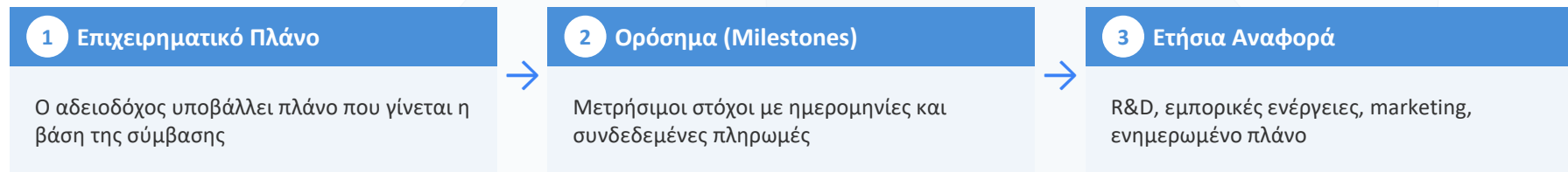
Μερικά παραδείγματα:

- ▶ **Google:** PageRank → Stanford → \$336 εκατ. σε μετοχές
- ▶ **Gatorade:** University of Florida → δισεκατομμύρια σε royalties
- ▶ **mRNA / COVID:** UPenn → Moderna/BioNTech → εμβόλια COVID-19
- ▶ **CRISPR:** Berkeley & MIT → βιομηχανία gene editing

Αλλά γιατί πέτυχε τόσο καλά; Δεν είναι μόνο θέμα νόμου — είναι θέμα φιλοσοφίας.

Το GMT ως Σύμβουλος: Business Plan και Ορόσημα Αντί για Απλή Υπογραφή

Η μεταφορά τεχνολογίας δεν είναι μία διαπραγμάτευση royalties. Το GMT λειτουργεί ως συνεργάτης στην εμπορική αξιοποίηση.

Τύποι Οροσήμων:

Ερευνητικά / Αναπτυξιακά: Πρωτότυπο, proof of concept

Ρυθμιστικά: CE marking, κλινικές δοκιμές

Εμπορικά: Πρώτη πώληση, στόχος εσόδων

Χρηματοοικονομικά: Κεφαλαιακός γύρος, αποτίμηση

Αν ο αδειοδόχος δεν τηρήσει ένα ορόσημο, δεν χάνει αυτόματα την άδεια — υποβάλλει αναθεωρημένο πλάνο. Το GMT θέλει να πετύχει η εταιρεία.

Οι Όροι Ακολουθούν την Εταιρεία — Όχι το Αντίστροφο

Η αδειοδότηση δεν είναι ένα flat ποσοστό. Είναι συνδυασμός εργαλείων προσαρμοσμένος στο στάδιο και τον τομέα.

Τέλος Έκδοσης (Issue Fee)

Startups: €0 | Μικρές: €3-5K | Μεγάλες: εκατομμύρια

Ετήσιο Τέλος Άδειας (Annual Fee)

Startups: €0 για 2-3 έτη | Γενικό εύρος: €5-100K, ετήσια αύξηση

Έξοδα Πατέντας (Patent Costs)

Αποκλειστική άδεια: αποζημίωση εξόδων | Μη-αποκλειστική: συνήθως χωρίς

Μετοχικό Κεφάλαιο (Equity)

Startups: χαμηλά-μεσαία μονοψήφια % | Anti-dilution: έως Series A

Royalties (% επί Net Sales)

Τομέας	Royalty %
Commodities	0,25–2%
Physical sciences	1–5%
Life sciences	5%+ (>10% Θεραπείες)
Software	5–15%+

Πληρωμές Οροσήμων

Κατηγορία	Τυπικό Εύρος
Ερευνητικά (R&D)	€5.000–50.000
Εμπορικά	€100K – εκατομμύρια
Χρηματοοικονομικά	Ανά γύρο & αποτίμηση

Φιλοσοφία: μην πνίξεις τη νεοφυή εταιρεία — στήριξέ την, και μοιράσου την αξία που θα δημιουργήσει.

Ο Ενάρετος Κύκλος: 15% + 30–30–30

Εξασφαλίζει ότι Κερδίζουν Όλοι

	Ποσοστό	Σημείωση
Διοικητικό τέλος GMT	15%	Πρώτα εισπράττεται, τα υπόλοιπα κατανέμονται
Ποσοστό Εφευρέτη	33–35%	Ο εφευρέτης παίρνει συνήθως το ένα τρίτο
Ποσοστό Τμήματος	25–30%	Σε κάποια πανεπιστήμια το εργαστήριο παίρνει ~15%, και το τμήμα τα υπόλοιπα
Ποσοστό Πανεπιστημίου	35–40%	Κάποια πανεπιστήμια δίνουν ένα ποσοστό στην σχολή (20%-30%), και το υπόλοιπο στο πανεπιστήμιο

Κάποια πανεπιστήμια διατείνουν 15%-21% σε λογαριασμό τύπου ELKE

Γιατί έχει σημασία:

Ο εφευρέτης έχει άμεσο κίνητρο να γνωστοποιήσει την εφεύρεσή του → Το τμήμα βλέπει απόδοση → Τα χρήματα επιστρέφουν στην έρευνα
→ Ενάρετος κύκλος

Από τις Αρχές στην Πράξη: Ένα Κοινό Ελληνικό Υπόδειγμα

Τι κάναμε

- Μελετήσαμε τις πρακτικές 25+ πανεπιστημίων και ερευνητικών κέντρων στις Η.Π.Α.
- Πραγματοποιήσαμε συνεντεύξεις με στελέχη GMT: Harvard, MIT, Stanford, Johns Hopkins
- Αποκτήσαμε πρόσβαση σε πραγματικά templates αδειοδότησης (US-BOLT, CMU, Stanford κ.ά.)

Τι μάθαμε

- Η μεταφορά τεχνολογίας δεν είναι νομική διαδικασία — είναι στρατηγική επιλογή
- Οι όροι βασίζονται σε δεκαετίες εμπειρίας και βέλτιστων πρακτικών
- Ένα κοινό υπόδειγμα δίνει στους ερευνητικούς οργανισμούς σταθερή αφετηρία

Σε συνεργασία με το ACE/ΟΠΑ και το ΤΕΣ Μεταφοράς Τεχνολογίας σχεδιάσαμε το πρώτο ελληνικό υπόδειγμα

Ευχαριστώ!

Deon Policy Institute

Αφροδίτη Ξύδη
afroditi@deonpolicy.org
+30 693 87 99 270